

Геният и психичната болест – част 1

доц. д-р Маргарита Станкова

НБУ

Концепции за гения и лудостта

- ❑ Аристотел: “Хората, които са изтъкнати във философията, политиката, поезията и изкуството имат тенденции към меланхолия”
- ❑ Сенека: “Не е съществувал велик гений, който да не е докоснат от лудостта”
- ❑ Джон Драйдън: “Великите умове са със сигурност близко до лудостта и границата която ги дели е тънка”

Концепции за гения и лудостта ...

□ Блез Паскал подкрепяйки подобни идеи твърди, че при великите умове лудостта е унаследена:

“Великите умове са заредени с лудостта, точно както и болните, обременени с големи дефекти”

Концепции за гения и лудостта...

□ Ламартин:

“Геният носи в себе си принципите на разрушението, смъртта и лудостта, както ябълката носи червей”;

“...болестта, наречена гениалност ...”

Концепции за гения и лудостта ...

- ❑ Ломброзо в своето произведение “Геният” приема, че гениалният може да бъде свързан с дегенеративната психоза и по-специално със заболявания от групата на епилепсиите;

Simonton, 1994

- ❑ Сходни допускания са правени от психиатрите и психолозите по това време /Галтън, Кречмер/.

Kessel, 1989

Концепции за гения и лудостта ...

- Галтън в своята книга “Наследственият гении” която се появява през 1869 година предполага, че гениите се срещат по-често в определени семейства;

“... ако гений означава чувство на вдъхновение или извор на идеи, или прекалено и изгарящо желание да се постигне всяка конкретна цел, то това е опасно близо до гласа слушан от лудите, до техните делириозни бдения или до техните мономании.”

Концепции за гения и лудостта ...

- ❑ Кречмер в своята книга “Геният” също издига еволюционни и дегенеративни концепции, но по-малко свързва гения с психозата и повече с неврозата и личностовото разстройство;
- ❑ Той подчертава, че психопатният компонент е неизменен катализатор на всяка форма на гениалност.

Kessel, 1989

Концепции за гения и лудостта ...

- ❑ В началото на 20-ти век Кокс, (1926) изучава биографиите на 300 известни личности и установява висока интелигентност и силно изразени черти на характера, но липсващи съществени разлики по отношение на емоционалния баланс и самоконтрола преди възрастта 27 години.

Концепции за гения и лудостта ...

- ❑ Фройд разглежда гениалността като знак за невроза и вярва, че ранният детски опит, а не генетиката определя лудия гений.
- ❑ Фройд също изучава разработките и биографиите на известни личности и вярва че великите трудове в изкуството и литературата съдържат универсални психологически истини;
- ❑ Той поставя под голям въпрос генетичната връзка между гениалността и лудостта.

Storr, 1989